

Déli Hirlap

13

Redakció és kiadóhivatal: Timişoara, Piaţa Sf. Gheorghe (Körút) 4. Telefonszám: Reggelről este kienő 252, este 10 vagy 2-4. Egyes szám ára: 4 lei, Bukarestben 5 lei, Magyarországon 20 fillér, Ausztriában 20 garas, Jugoszláviában 2 dinár, Csehszlovákiában 1 Čk. Hirdetések díjszabás szerint.

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP
FELHŐS SZERKESZTŐ:
VUCHETICH ENDRE DE

Előfizetési árak: Temesvárott és vidéken hárhoz kézbesítés havi 60 lei, negyedévre 160 lei, félévre 300 lei, egész évre 600 lei. — Külföldön havi 90 lei, negyedévre 230 lei, félévre 450 lei, egész évre 900 lei, postai kézbesítéssel együtt. Állami tisztviselők és nyugdíjasok 20% kedvezményt élveznek.

1928 / PÉNTEK / SZEPTEMBER 7

ÁRA 4 LEI / BUKARESTBEN 5 LEI

TIMIŞOARA, IV. ÉVF. / 209. SZÁM

Egyidőben

Újra össze Genfben a Népszövetség és a európai nemzetkisebbségek kongresszusa. Az első hivatalos nemzetközi fórum, a másik pedig inkább nagán természetű önkéntes alakulás. Egyidőben ülésezvén a semleges Svájcban önmagától kinálkozik az összehasonlítás, a kettő munkája és munkájának eredményessége között. A nép szája mondotta ki a legtajálabb tételt a Népszövetségre, mikor elnevezte nemzetközi sóhivatalnak. A nép, mely nem diplomáciai szólasmódok labirintusaiban tanulta meg a gondolatok elretusirozásának nyelvét, talán kurvábban, de semmiesetre sem igazságtalanul jellemezte a Népszövetséget. Minden évben összejönnek itt a nemzetek képviselői többször is, unatkozva végighallgatnak egész csomó jelentést és végül is úgy döntenek, — ha egyáltalán mernek határozni — amint az az egyes érdekesoportok akarják. A Népszövetség munkája tulajdonképpen nem egyéb szabotázsánál. Megalakítása óta még nem volt olyan ügy, amelyet közmegelegedésre el tudott vagy el akart volna in ézni. És ugyanakkor szerényen, a hivatalos hatalom minden attribútuma nélkül tárgyal az európai nemzetkisebbségek kongresszusa. Nincs hatalma, határozatainak nincs szankciója. És mégis mennyivel imponzansabb. Talán az az emelkedett és zsufolt légkör teszi, amelyben a tanácskozások folynak. Talán az a tudat, hogy a delegátusok száján keresztül negyvenmillió ember panasza, sérelme, óhaja és kívánsága szól. A tudományos kisebbségi elvek gyakorlati megvalósításának útját egyengetik tanácskozásaikkal és határozataikkal. És évről-évre nagyobb lesz az érdeklődés, évről-évre többen kapcsolódnak bele munkájába. És amilyen mértékben fogy a Népszövetség tekintélye, olyan arányban nő a kisebbségi kongresszus presztízse. És nekünk romániai magyaroknak külön öröm és büszkeség, hogy egyik képviselőnk szava a határozatok hozatalánál súlyosan esik latba. Döntő szerepe van a kongresszuson Jakabffy Elemér dr.-nak, aki a résztvevők kiválóság között is megkülönböztetett helyet foglal el. Bizonyára nem

esalódunk, ha fejteszük, hogy azon határozat meghozatalában is tevékeny része volt, mely újabb hatalmas lökést hivatott adni a romániai kisebbségi ügy fejlődésének. A határozat értelmében Románia összes kisebbségi népei között szorosabb kapcsolatot kell teremteni közös érdekeik szolgálat érdekében. Ezt a szoros együttműkö-

dést sürgősen meg akarják valósítani, mert a román kormány által benyújtandó kisebbségi törvényjavaslat előkészítésében részt követelnek. Hangsúlyozza a határozat, hogy Románia többségi népével békében és barátságban kívánnak együtt dolgozni az állam fejlődése érdekében, mint eddig is. Nincs ebben semmi irredentizmus,

nincs benne nagyképűség és mégis mily nagy horderejű. Hol kullog e mögött a Népszövetség határozatlansága — például — a leszerelési kérdésben? Kisebbségi testvérérzésünk minden melegével üdvözöljük e határozat meghozatát, mert — úgy érezzük — ez hivatott lesz előkészíteni a kisebbségek szebb és jobb jövőjét.

Fogyatékos eljárás jellemzi a Népszövetséget a kisebbségek panaszaiival szemben

Genf, szeptember 6.

A Népszövetség tegnapi közgyűlését az elnök délelőtt féltizenegy órakor nyitotta meg. Az érdeklődés ezuttal is igen élénk volt és az ülésterem karzata zsufolóság megtelt. A közönség soraiban többek között ott volt Bernard Shaw a feliségével is. Belagert a holland delegátus volt a tegnapi közgyűlés első felszólalója, aki hosszasan méltatta a Kellog-paktumot, majd pedig a döntőbírók fontosságát hangoztatta. Ezután a kisebbségi problémákkal foglalkozott és reámutatott arra, hogy ez a kérdés igen kényes, Európa békéje szempontjából azonban felette fontos. Szerinte az az eljárás, amelyet a Népszövetség ed-

dig a kisebbségek panaszaiival folytatótt, fogyatékos.

Utána Uden svéd delegátus beszélt, aki a döntőbírók illetékességét tette szóvá. Azt ajánlotta, hogy amennyiben erre vonatkozólag kétségek merülnének fel, úgy az illetékesség kérdését vigyék a hágal döntőbíró elé. Keményen bírálta azt a tétlenséget, amely a leszerelés kérdésében a Népszövetség tevékenységét jellemzi.

Apponyi Albert gróf magyar delegátus tiszteletére a Genfben időző magyarok bankettet rendeztek, amely alkalommal Apponyi nagyobb beszéd keretében ismertette a Népszövetség jelentőségét és működését. Beszédében

reámutatott arra, hogy a Népszövetség működését még mindig az a bizonyos megkülönböztetés vezeti, amely győztes és legyőzött államokat ismer. Szólt Apponyi az optánsperéről is, amelyet a szeptember tizediki közgyűlésben tárgyal a Népszövetség.

Az optánsper ügyében egyébként a román kormány ma délelőtt minisztertanácsot tart, amikor a kérdést újból tárgyalás alá veszi. Illetékes politikai körök foglalkoznak a Népszövetségnek az optánsügyben hozott ismeretes döntésével és elhatározták, hogy hivatalos formában is kifejezésre juttatják azt az álláspontot, amely szerint Románia ragaszkodik Magyarországgal a közvetlen tárgyalásokhoz.

Nedeanu tovább marad

A visszacsinálási manőver sikerült és Nedeanu „egyelőre” továbbra is megmarad a temesvári pénzügyigazgatóság élén

Temesvár, szeptember 6.

Három hét előtt a Déli Hirlap írta meg elsőnek, hogy Nedeanu temesvári pénzügyigazgatót kinvezték pénzügyi vezérfelügyelővé és egyben áthelyezték Bukarestbe, ahol a pénzügy miniszteriumba osztották be szolgálatlételre. Néhány nap mulva híradásunk után Temesvárról való elhelyezése megjelent a hivatalos lapban is, sőt utódját is kinevezték. A hír általános örömet váltott ki a Bánságban, ahol nem igen tudtak megbarátkozni. Nedeanu kiméletlen adómegállapításai és különösen adóbehajtási rend-

szérével. Nedeanu ismertette meg a temesvári közönséget az utcai árverésekkel és neki tulajdonítják, hogy a méltánytalan adókövetések miatt többszáz iparos adta vissza iparigazolványát, mert nem volt képes annyit sem keresni, hogy az adót megfizesse.

Nyomban az áthelyezésének a hivatalos lapban való megjelenése után megindult az intervencióknak egész láncolata Nedeanu bukaresti barátai részéről, melyek azt célozták, hogy Nedeanu továbbra is Temesvárott maradjon. A visszacsinálási manőver első fázisa az volt, hogy a helyébe ki-

nevezett igazgató kijelentette, nem hajlandó a temesvári pénzügyigazgatóság vezetését átvenni. A többi aztán már könnyen ment. Nedeanu elérte a pénzügyminiszteriumban, hogy áthelyezését hatálytalanítsák. Tegnap érkezett meg a rendelet Temesvárra, mely szerint Nedeanu pénzügyi vezérfelügyelői rangban egyelőre megmarad továbbra is a temesvári pénzügyigazgatóság élén. A hír osztatlanul nem váltott ki örömet a Bánságban. A pénzügyigazgató most Herkulesfürdőn nyaral és négy hét mulva újult erővel tér vissza az adófrontra.

Vegye tudomásul

a n. é. közönség, hogy Temesvár-Józsefváros, Kossuth Lajos-utca 29. [szám alatt

férfi-konfekcióüzletet nyitottunk,

ahol férfi-, fiu- és gyermeköltönyök, felöltők, iskolai egyenruhák, készen és nagy választékban, a legolcsóbb áron haphatók.

HERMANN HEMLI és FIA

209

Erdély multja köszönt a grazi muzeumban, az utcán pedig egy darab erdélyi jelen panaszkodik az otthoni állapotok miatt

Graz, szept. 2.

Innsbruck romantikája, Salzburg szentimentalizmusa, Klagenfurt kedélyessége után súlyos kontrasztként hat Graz ridegsége és szentelensége. Mintha ebben a gyönyörű fekvésű városban minden halódnék. A stájer hegyek szellője néha-néha meglobogtatja ugyan az utcákon keresztbe kifeszített vászonreklámokat, amelyek azt hirdetik, hogy Graz vára már a tizenkettedik században, a német-római császárság idejében védbástya volt, de ez a jubileumi ünnep is eseménytelenül fog elsuhanni Graz fölött.

Hiányzik a városból az osztrák kedély, az üzleti érzék, a temperamentum. — az Élet. Pedig megvan minden adottsága történelmi multban, művészetben és rendezettségében a többi tartományi fővárossal felvenni a versenyt.

és a háborút követett utazási áramlatból Graz mégis kikapcsolódott.

Kellemesen hat, hogy az utcákon sehol nincsen por. Kátrányozva, illetve olajozva vannak, Pompás és nagy-szerű körforgalmi villamosa van úgy, hogy az autók zisok kapva-kapnak egy-egy utas után. Miklósi, a temesvári villamos igazgatója évenként nagyobb külföldi tanulmányutat tesz. Nem kellene Lodona utaznia. Grazban is sokat tanulhatna. Crismariu Oktáv dr. polgármesterhelye tes különben szintén itt van és bizonyára gazdag városrendezési és városigazgatási tapasztalatokkal tér haza. Különösen a piaci és éttermi árakat tette tanulmány tárgyává.

Az árak átlag harminc százalékkal alacsonyabbak, mint Temesvárott. Reméljük, hogy Crismariu több és praktikusabb elmével tér vissza Temesvárra, mint Miklósi szokott tanulmány utjairól.

Grácnak ősi történelmi patinája van, A kereszténység kora óta jelentős szerepe volt: a török uralom idején végvár, a reformáció idején pedig kulturközpont. Telve van a mult szentimentalizmusával. Gyönyörű nagy muzeuma van, telve az erdélyi föld és az egykori határörvidék relikviáival. Az erdélyi mult köszönt a grazi muzeumban. Hatalma állványon helyezték el Báhorv Zsigmond erdélyi fejedelemnek és felségének, Mária stájer hercegnőnek milliókat érő, 1532-ből való diszhintáját. Az ember szeme elámul a tizenhatodik század alkotó munkájának a láttán.

A magyarázó sorok mintha bocsánatot kérnének azért, hogy ez a hínó itt áll és nem az erdélyi muzeumban.

Kilépek a muzeum kapuján és amíg elmémben még az erdélyi multtal foglalkozom, egyszerre elem áll a maga valóságban az erdélyi jelen egy darabja. Bolyongásom közepette egyszerre román szó üti meg fületem. Erdélyi tájzolás. Magasrtermetű emberek haladnak előttem. Megszólítom őket. Románul. A hazai hang felvillanyozza őket. Paróllázunk. És néhány szóból meg tudom a mai erdélyi sort. Vannak itt vagy harmincan Segesvár és Szeliste környékéről. Béjárják egész Au ztriát erdélyi kézi-szó tes munkákkal.

— Otthon nem tudunk megélni.

Hát idejöttünk. Megélnünk valahogy, — mondják. Szívesen vásárolják dolgainkat. Tetzik az erdélyi munka. Legalább megkeres-sük a kenyérrelvót...

Aztán rajtuk a kérdezősködés sora. Mindenre kíváncsiak, hiszen hat hónapja vannak távol otthonról. Megindul a kérdések zuhataga.

— Mikor megy Brañianu? Még mindig nem jön Maniu kormánya? Hát mikor?

Nem válaszoltam. Ez az egyetlen

hazai kérdés, amire nem lehet válaszolni. Ott álltak az emberek a grazi utcán és valami fanatikus láng lobbant szemükben, mikor Maniuról beszéltek.

Elváltunk és sok mindenre gondoltam. Talán Mária hercegnő diszhintájára, mely itt áll a grazi muzeumban, talán arra a néhány erdélyi románra, aki a szóttest árulja idegenben, mert otthon nem tud megélni. Talán az erdélyi sorsra...

Grósz Dezső.

Rálőtt az ügyvédre a bírósági végrehajtó, mert az nem akarta kifizetni költségszámláját

Versec, szeptember 5.

Revolveres merénylet tartja izgalomban a kedélyeket Versecen, ahol egy bírósági végrehajtó le akarta löni az ügyvédet, aki megtagadta a végrehajtó költségeinek kifizetését. Mijatovics Svetomir dr. ügyvéd irodájában megjelent Tigermann Ernő verseci járásbíró végrehajtó és kérte költségeinek kifizetését. Az ügyvéd a költségszámla kiegyenlítőjét megtagadta. Erre hangos vita támadt közöttük és kölcsönösen szidalmazták egymást.

A szócata egyre hevesebbé és elkeseredettebbé vált s a vita hevében Mijatovics Svetomir többször arcul ütötte Tigermann Ernőt. A végrehajtó az inzultus után izgatottan hazarohant, magához vette revolverét és visszatért az ügyvédi irodájába. Tigermann la fegyvert az ügyvéd melléke szegezte és kétszer elsütötte. Az első lövés csütörtököt mondott, a második a menyezetre furódott. Erre Tigermann eltávozott az irodából és jelentkezett a fehértemplomi ügyészségen, ahol megindították ellene a vizsgálatot.

A halott szelleme megijesztette a gyilkosokat, akik szö- get vertek az áldozat mellébe

Boksán, szeptember 6.

Barneu Pál, Barbósz község hatvan éves csőze, aki éjszakánként a határt járja, nappal pedig a faluban levő lakásán alszik, a mult hétfő óta eltűnt. A lakosság kérdezősködött utána, de senki nem tudta megmondani, hogy az öreg csőz hová lett. Az eset tudomására jutott a boksáni csendőrségnek, amelynek részéről Guist Mihály csendőrmester két csendőr kíséretében maga ment ki Barbószra és megkezdte a nyomozást. Kiderítette, hogy Barneu a mult hétfőn éjjel még őrizte a határt, mert többen látják. Egy helyen az öreg csőz két legényt talált juhaikkal a tilosban és

mikor felszólította őket, hogy vonuljanak nyájukkal máshová, azok megöklözték, majd a földre dobták és addig verték, amíg csak élet volt benne. A hullát aztán az erdőbe cipelték és ott elásták. A csendőrség a két gyilkost Balca János és Florea Péter személyében elfogta, akik töredelmes vallomást tettek. Megmutatták a helyet is, ahová a hullát elföldelték. A holttestet kiásták és annak mellében egy hosszú szöget találtak beverve. A gyilkosok bevallották, hogy a gyilkosság utáni napon ők verték a szöget a halott mellébe, nehogy annak a szelleme kísértse őket. A két legényt letartóztatták s az oravicei ügyészség fogházába kísérték.

Megveszett férfi rohamában széttépte köteleit és bi- rokra kelt az orvossal és ápolókkal

Kassa, szept. 5.

Megdöbbentő eset történt tegnap éjjel a Kassa-nagyszombati országúton. Egy veszett férfi, akit betegszállító autón hoztak a kassai Pasteurbe, rohamában többbizben széttépte köteleit, birokra kelt kíséreléssel, majd négyizben ugrott ki a robogó autóból, úgy, hogy csak nagy nehézségek árán tudták behozni a kassai kórházba.

Turánszky János hatvanötteszen-dős nagyszombati eszmadiát pár hónap előtt megmarta egy veszett kutya.

Az öreg ember nem sokat törődött a marással, nem is gyógykezelte magát, úgy hogy tegnapelőtt délben kitört rajta a veszettség.

Az irtózatoss kinok közepette dühöngő szerencsétlen embert családja csak a

MIRJAM Alélektani rejtély Temesváron.

A híres lösnő egy fényes ajánlatot tesz. Meg akarja jó olni Önnek, hogy boldog, áldott és eredményteljes lesz-e a jövője? Lesz-e ere m nye a szerelemben, házasságban, a vállalko-asában, terv-iben, chajaitban? Válaszol egvb pontokra is. Mindez csak a teny-réből, a chiromántia alapján d-rül ki MIRJAM életértelmezően állapítja meg és személyes tanácsokkal szolgál, ami Ön-nem csak ámulatba ejti, hanem még fel is lelkesíti! Keresse fel és megajlja, milyen nagy meglepetés vár Önre.

Található: **Belváros, Erdő-u. 1. sz.** Egész nap este 8 óráig.

szomszédok segítségével tudta árta matlanná tenni s beszállítani a nagy szombati kórházba. Itt megállapították, hogy veszettségéről van szó azonnal intézkedtek, hogy Turánszky betegszállító autón a kassai Pasteur intézetbe szállítsák. Egy orvost és négy ápolót adtak Turánszky mellé akit összekötözve helyeztek az autóba. Az ut felét nagyobb baj nélkül tették meg. Losonc és Rimaszombat között azonban Turánszky egyszerre csak fékezhetlen roham tört ki,

irtózatoss erővel pillanatok alatt széttépte köteleit, majd rávetette magát az orvosra és az ápolókra s rémüregénybe is belő élet-halál harc után kiugrott a robogó autóból.

Mivel éppen beesteledett, nagyon nehezen tudák csak elfogni és visszahozni az autóba a szerencsétlen embert, aki ezután még háromszor ismételte meg ugyanazt a jelenetet. Késő este ért csak be az autó a kórházba.

Vőlegény lett a bolgár király

Szofia, szeptember 5.

B o r i s bolgár király vőlegény. Ez a hír bizonyára meglepetést fog kelteni Európában, mert már Boris királyról úgy beszéltek, mint megcsontosodott aggtelegről. Evek előtt, amikor a bolgár király meg fiatalabb volt, úgy miniszterelnöke, mint a külföldi diplomataik igyekeztek megházasítani és házasságával új politikai kapcsolatosat teremteni. Boris király azonban, aki nagy idealista, nem akarta magát házasságával politikai céloknak odaadni. Több királylányt hoztak megkérdezése nélkül kombinációba, azonban hol Boris királynak nem tetszett egyik-máik, hol pedig az illető dinasztianak, amelyből menasszonyt szemeltek ki Borisnak. Boris király pedig közben nyugodtan kormányzott tovább. melléke en vadászott és megtanult mozdonyt vezetni.

Most aztán mégis részánta magát a házasságra. Kormánya aggodalommal nézte, hogy a király éveinek száma mindinkább szaporodik és sürgették, hogy gondoskodjék trónörökösről, mert esetleg halála esetére nem akarják az or zágot megrázkódtatásnak kitenni a sokféle trónkövetelő fellépése miatt. Boris király végre engedte a sürgetésnek és eljegyezte Giovanna hercegnőt, az olasz király harmadik leányát. Voltak ugyan némi akadályok, mert Boris görög keleti, Giovanna pedig katolikus, de ugylátszik, hogy ezeket az akadályokat elhárították, bár arról a hiradás nem szól, hogy ez miképpen történt.

Eladó szálló

Gyórokon (Arad-Hegyalján) nyolc kat. hold nemes szálló. présház, pince teljes felszereléssel, négyszobás lakóház, vincellér-lak, konyha-kert, 1 hold kenderföld, négyszáz méter utcai front az Arad-hegylajai villamos mentén szabadkézből eladó.

AZ egész telepen villanyvilágítás.

Érdeklődőknek szíveségből felvilágosítással szolgál:

Várnay Elemér dr. ügyvéd,

Temesvár Str. Brediceanu 2.

Öt perc története

Írta: Szentgyörgyi Ferenc

A vonat olajozott kerekai csattogva-kattogva szaladtak át a váltókon, a mozdonyból sisteregve tört elő a gőz, a kéményből fekete szénporos füst gomolygott s a hosszú elegáns Pullmannkocsikból összefűzött vonattest mint a kigyó vonaglott, újra kiegyenesedett s a vadszőlővel telefutott kis emeletes épület előtt büszkén, gögösen, fujva, prúszkölve, pőfékelve megállott.

— Vámosgyörk, öt perc — kiáltotta a kalauz.

Az elegáns étkező kocsik egyik ablakánál ekkor megjelent egy férfi. Fekete haja rácsüngött a homlokára, arca gyűrött volt, fáradt és jobb kezefele, amint karját az ablakpárkányon pihentette, olyan halálos ernyedtséggel bukott előre, mint az öngyilkosoké, amikor élettelen kezükből földre hull a még füstölő revolver. A férfi unottan, álmosan nézett körül, tekintete aztán tovasiklott a sárga állomásépület emeletére, a középső ablakra. A nyitott ablakban egy asszony könyökölt. Szőke frizurája rendetlen volt, kuszált, arca jelentéktelen szimpla asszonyi arc és fekete-pettyes kartonpongyolája kissé felcsuszott fehér, gömbölyű, meztelen karján.

A férfi fáradt, unott tekintete az asszony fehér karját csókolta, simogatta, de ennek a csóknak, simogatásnak nem volt íze, illata. Fáradt szemek, üres tekintetek, kiégett férfiszivhalk, élettelen üzenete volt ez csupán, amely nem vár visszhangra, megértésre, asszonyi lelkek forró lázadására. Csak elindul révedezve, botorkálva, néha tovaúhanó vonatok ablakából, néha fülledt jodoformszagú kórházak fehér ágyáról, nincs is senkinek adresszáva és a mindig szomorúarcu, kedves nővéreken kívül alig fogja föl más.

A gyorsvonat étkezőkocsijából is elindult a fáradt, halálos tekintet és a férfi, amíg szintelen üzenete ott pihent az asszony jelentéktelen arccsokáján, ezt gondolta:

— Talán jobb is volna nem menni tovább. Ki kellene dobálnom a bőröndöket, főlzaladni oda, ahhoz a kis fekete-pettyes ruhás szőke asszonykához, letérdelni a lábai elé, megfogni a könyörögést és kérni, könyörögni hozzá, hogy ne engedjen el. Tarston magánál, esküszöm, hogy megjavulok, jó leszek és soha többé nem fogok ar-

tott meg. A Krim félszigeten viszont óriási orkán dühöng. Hét ember meghalt, több gyárkémény összedőlt, a szállók és egyéb termék elpusztult, a vasuti összeköttetés pedig a rettenetes erejű vihar következtében megszakadt.

ra a komisz leányra gondolni. Nem izom többé zöld színű abszintet, nem kurjongatok bele az éjszakába, nem hajtom fáradt fejemet a mulatók asztalára, nem harsogok, nem lár-mázok, a szívem csitulni fog és az a leány, nem, nem, soha többé. Tartó magánál, a fekete-pettyes kartonpongyola mellett, engedje, tűrje, hogy naivul, gyerekesen boldog legyek a ripszgarbiturás szalon avult butorai között és tarka mezei virágokból fűzhessek koszorút tavaszi reggeleken szőke feje köré.

— És a sárga állomásépület középső ablakából is elindult a néma üzenet.

— Vigyél magaddal. Rabszolgád leszek eseléd, alázatos, meghunyászkodó asszonyod aki, ha bűnös vagy; osztozok veled a bűnben, a fény, dicsőség fűrészt, veled akar csillogni, ragyogni. Jöjj vigyél magaddal a messze idegen földekre, tengerek mellé örülni, kacagni, sirni, szenvedni és élni, mámoros, szerelmes életet élni. Nézd, a sűrű por már betemet, a csend halálos zenéje megöl. Veled menni és elégni, élni vagy elpusztulni akarok, értsd meg te ismeretlen országutak örökös vándora.

A két tekintet, a két üzenet mint tépett sóhajfoszlány uszott a levegőben.

Ekkor éles fütty szó hallatszott, a podgyászkoosi ajtaján kihajolt a vonatvezető, tört, elharapott trombitahang, a főnök a levegőbe lendítette balkarját, a mozdonyból sisteregve tört elő a gőz, egy rándítás, a kéményből gomolyog a fekete füst és a vonat, mintha minden íze, esontja ropogna, megindult. A kerekék csattogva kattogva robogtak már a külső váltókon, amikor az állomásfőnök megfordult és a perronon eltűnt a sárga házban.

Harsogva, széles jó kedvvel nyitott be a szobába.

— Reggelit, asszonykám!

A szőke asszony ellépett a nyitott ablaktól. Kezét a homlokára szorította.

— No, mi az? Valami baj van?

Az asszony bágyadtan felelte:

— A fejem...

A férfi hangosan vágott közbe

— Persze, megint az ablaknál voltál és csogot kaptál.

— Igen... lehet... — mondta csendesen az asszony és alázatosan megindult a konyha felé.

MAGANISKOLÁK TANRENDJE.
Bukarestből jelentik: Angheliescu közoktatásügyi miniszter rendeletet küldött a magániskolákhoz, és kötelezte azokat, hogy az iskolák tanrendje és órabeosztása az állami tanrendhez igazodjék. Az első és második osztályokban az új analitikus rendszert kell bevezetni, a három-hét osztályokban átmeneti tanterv szerint kell tanítani. A miniszter egyben kötelezte a magániskolákat, hogy a román nyelvet, földrajzot, román történelmet, valamint a francia nyelvet a nap első óráiban tanítsák.

* **Orvosi hír.** Ifj. Dr. Engel Béla, fogorvos, volt egyetemi tanársegéd külföldi utjáról visszatért és rendelését újból megkezdte. Lloyd-sor, kereskedelmi kamara palotájában.

— **Ráesett egy faoszlop.** Agner Ignác hatvannyolc esztendő, kádár Hattyu-utca 15. számú házában udvarán egy faoszlopot akart felállítani, amely azonban véletlenül ráesett. A nehéz oszlop olyan erővel esett az öreg emberre, hogy annak jobb keze és jobb lába eltört. A házbellek a kórházba szállították.

Szeptember 16-án este 9 órakor
a
berlini Blüthig szinfonikus zenekar hangversenye
Jegyek a színházi pénztárnál.

* **G. Janura Jenny,** higienikus és ritmikus torna tanárnő, külföldi tanulmányutjáról, új és gazdag tananyaggal hazaérkezett és iskoláját szeptember 15-én nyitja meg. Érdeklődni és beiratkozni lehet egész napon át gyárvárosi villa Dr. Fehér Kristóf. (A gyárvárosi moziival szemben.)

— **Balesetek napja.** Londonból jelentik: Szombaton és vasárnap Londonban számos forgalmi baleset volt, amelynek következtében tíz ember meghalt és hetven súlyosan megsebesült. Szombaton este egy autóbussz London egyik külvárosában meredek töltésről lefordult és meggyulladt. Egy asszony a tűz következtében meghalt, huszonötén megsebesültek.

* **Ha Temesvárra jön,** kérje mindent az ingyenes tájékoztatót (Conducatorul prin Timisoara).

Használt
villanyégőket
ujak ellenében kicserélünk.
„Noris” Societate de Electricitate, Szent György-tér 5, a Kossak fényképüzlet mellett

Temesváriak találkozóhely
BUDAPEST legelsőrendű, modern családi szállója az
ISTVÁN KIRÁLY SZÁLLODA
IV, Podmaniczky-u. 8. sz.
Mérsékelt árak, modern berendezés, központi fűtés, melegvízszolgáltatás, lift.
A Nyugati pályaudvar mellett.
Elsőrendű konyha.

Elvitték adóba minden holmiját.
Fellner Mihály Király-tér 1. számú levő pékmesternek ebben az esetben nagyon rosszul ment a sora em keresett annyit, hogy adóját pontosan fizethesse. Tegnap megjelent nála kocsival az adóvégrehajtó jelentette, ha ezerhatszáz leinyi adótrálekát nem fizeti ki, azonnal elviti a holmiját. Fellner délután kért haladékot a pénz megfizetésére de amikor ezt nem kapta meg, köröngött a végrehajtónak, hogy legkésőbb kettőig várjon. Azonban a végrehajtó nem hallgatott rá, hanem felvitte a kocsira a pékmesternek öt lein értékű nagy sütőteknőjét, száz lein értékű kis teknőjét, ötezer lein értékű nagy kenyérpalcát és ezerhatszáz lein értékű mérlegét és mindent a tárgyakat elvitte. Fellner Mihály pékmester most kénytelen a tisztelet bezárni, mert az elvitt tárgyak nélkül nem folytathatja iparát.

Az alkohollista halála. Grabácáról jelentik: Mess József harminckettéves földműves, akinek felesége és gyermeke van, fölkasztotta magát. Mess megrögzött alkoholistá volt. Gyakran hangoztatta, hogy öngyilkos lesz.

A világhírű
Donkozák kórus
bucsubangversenye
szeptember 17-én
Jegyek Bánátnál.

Bánati Szanatorium Timisoara
Buda Obodescu (Holló-utca) Nr. 2.,
széles sebészeti-, nőgyógyászati-, szülészeti-, orthopédiai-, bel-, gyermek-, bőrgyógyászati-, szem-, fül-, orr- és sebészeti-, Röntgen, diathermia, elektroterapia. Első, második és harmadik osztályú ellátás. Telefon: 23-46.

A vasuti zsebiolvaj szerencséséje.
Kán István nagyszabedeni ltkós tegnap reggel Aradra akart utazni és mikor a vasuti jegypénztárnál a zsebéből akarta venni pénztárcáját, rémülten vette észre, hogy azt onnan valaki elvitte. A pályaudvar folyosóján a rendőri kirendeltséghez akart menni, amikor megpillantott egy fiatal embert, akinek a kezében ott volt a pénztárcája, amelyben éppen a pénztárcája. Klein az illetőre rákiáltott, hogy az futásnak eredt és a váróterem ajtaján kerekül kifutott a peronra, felugrott az aradi vonatra majd annak másik oldalán leszállt a pályaudvar külső részén sikerült megállnia. A pályaudvari őrség a zsebtárcáját egy órán keresztül kereste, de eredménytelenül.

Zsuzsi Lloyd-sori büfféjében négyételes ebéd kenyérral és kiszolgálással 35 lei. Naponta frissen esapolt sör. Honkívül 50 leies menü következő ételkártyával: paradicsom leves, tök káposztával, bécsi szelet garnirozva sajtával, szőlő vagy dinnye. Szeptember 1-én hó elsejétől abonensek felvételére ebéd, vacsora 1800 lei.

Hirdetés.
Tisztelettel felkérjük a n. b. fogyasztó közönséget, hogy az előírások meg nem felelő villamos szereléseket a saját érdekében, átalakíttassa. Az előírásoknak meg nem felelő villamos szerelésekre vonatkozólag a villanytelep esetről esetre értesíteni fogja az érdekelteket.
Uzina Electrică, Comunală igazgatósága.

Makulatura
kapható a
DÉLI HIRLAP
kiadóhivatalában

Amerikai magyarok pénze veszélyben forog az Egyesült Banknál, amely ellen a tábla a csődöt megszüntette

Temesvár, szept. 6.

Az aradi Egyesült Bank ügye hetek óta foglalkoztatja a közvéleményt és még inkább a betétesek egész seregét. Az aradi törvényszék több hitelező kérelmére az Aradi Egyesült Bank ellen elrendelte a csődöt és tömeggondnoknak L u t a i Kornél dr. aradi ügyvédet nevezte ki. Időközben azonban a bank, amely már előzetesen felszámolásban volt,

egyeskedési tárgyalásokat folytatott a hitelezőkkel és sikerült is annyira vinni, hogy körülbelül százötven millió lei betétből száz milliónál több biztos garanciát kapott, más hitelezőket is kielégítettek úgy, hogy ezek a bankkal, illetve a felszámoló bizottsággal együtt kérvényt adtak be a temesvári ítélőtáblához, amelytől a csőd megszüntetését és a felszámolási eljárás folytatásának lehetővé tételét kérték. A temesvári ítélőtábla M a r t a Sándor dr. főelnök elnökelete alatt tárgyalta az ügyet és szavazóbirák Bradescu és Meculescu táblabírák voltak. Az Egyesült Bankot G r o p s i a n Mihály dr. volt szenátor képviselte. L u t a i Kornél dr. csődtömeggondnok kérte a kereset elutasítását, mert a bank erősen passzív. Ezzel szemben G r o p s i a n Mihály dr. rámutatott arra, hogy a bank nem fizetéképtelen és nem is szüntette be teljesen a fizetéseket, a csőd elrendelése különben sem volt indokolt, mert a bank törvény szerinti felszámolás alatt állott.

A hitelezők közül csak egy kérte a csőd fentartását, a Mircea jelgés betétkönyv tulajdonosa, aki magát nem nevezte meg és akit C i u c i u Aurél aradi ügyvéd képviselt. Az ítélőtábla tegnap délután egy órakor hirdette ki döntését, amellyel az aradi törvényszék által elrendelt csődöt megszüntette és a legális felszámolásnak helyt adott. A tábla a felsorolt érveket elfogadta, a Mircea betétkönyv tulajdonosának kérelmére vonatkozólag pedig kimondta, hogy a Mircea csak jelige és sem jogi, sem erkölcsi, sem fizikai személy, ennél fogva a kérelem már ezen az alapon sem volt tekintetbe vehető. A betétkönyvön különben is mindössze kétszáznyolcvanezer lei áll, ami a többi hitelezők által képviselt összeg mellett eltörpül, azok pedig beleegyeznek a csőd megszüntetésébe.

Érdekes, hogy az Egyesült Bank kis betétesei között igen sokan vannak Amerikából visszatért magyarok,

akik tömegesen intézik a leveleket M a r t a Sándor dr. táblai főelnök-

Aki pénzt akar megtakarítani, az vásároljon a 20 év óta fennálló nagy választéku raktárunkból és gyárunkból

butort.

Elsőrendű munka, szolid kivitel. Fiók: Bonnaz-u. 13. Gyár és raktár: Korona-u. 14 a 3-as és 6-os villamos végállomása. Telefon 11-91. 2415

Tanuljon az Erzsébetvárosban a nyilvános jogu

Babeuné Ambrus Irén iskolában. Tirol-utca 78.

Román, német, magyar egységes gyorsírást, gépírást, helyesírást, levelezést, szépírást. Havonta új tanfolyam. Mérsékelt tandíj. 2462

höz, akit arra kérnek, hogy a csődöt szüntesse meg, mert csak úgy remélhetik pénzüket visszatérülését. Ezeknek a szegény magyar betéteseknek a kép-

Kikosarazás miatt konyhakést döfött szerelmese testébe és azután önként jelentkezett

Budapest, szeptember 5.

Véres drámát rendezett egy elkésredett szerelmes férfi, mivel szíve válszította nem akarta meghallgatni. Tegnap délelőtt az Aréna-úton Blahó János géplakatos élesre fent késsel reátámadt N a g y I l o n k a cukrászleányra, mert ez nem viszonzta szerelmét. A szerelmes fiatalember megleszte a leányt, amikor a cukrázdából kijött és utoljára meg akarta próbálni, hogy a kezét megkérje. Nagy Ilonka ezúttal is visszautasította az ajánlatot, mire Blahó hirtelen hatalmas konyhakést rántott elő és azzal a le-

viselésére különben B a r a b á s Béla és Nagy Sándor, az aradi magyarság vezérei kérték meg annak idején G r o p s i a n Mihály dr. volt szenátort.

ányt oldalba szúrta, aki eszméletlenül esett össze. Blahó azon hisztemben volt, hogy a leány meghalt és egyenesen a főkapitányságra szaladt, ahol izgatott hangon feljelentette magát. A rendőrségen eleinte azt hitték, hogy elmebajos emberrel van dolguk, majd elküldtek egy rendőrt Nagy Ilonka lakására, ahol megállapították, hogy a késelés tényleg megtörtént. Blahót erre letartóztatták. A leány nem halt meg, mert egy rendőr a közeli szanatóriumba vitte, ahol sikerült eszméletre hozni és nyomban orvosi kezelés alá vették.

Temesvár vállalatai szintén részesülnek a tisztviselői fizetések rendezésében

Temesvár, szeptember 6.

Nagy örömet keltett a városi tisztviselők körében az új státusbeosztás. Ennek egy részét tegnap már közöltük. Most aztán elkészült a városi technikai, oktatási csoportjainak, valamint a városi vállalatok tisztviselőinek új beosztása is. Ezeket az alábbiakban közöljük:

Műszaki tisztviselők: Horsea Kornél városi főmérnök, Balosu Dénes mérnök, Suciu Adrián műépítész. Kis-Károly és Pollen János mérnökök, Petru Sándor, Tóth István, Bauez István, Rafinszky József, Leonard Pál, Schmidt Béla, Junghaus Ádám, Smeu János, Hoblea Jenő, Szalaczkay István, Franzen István, Jotku Sándor.

Városi zeneközlő: Dragoi Sabin igazgató, Tomm Béla, Pogatschnigg Betty, Hun Irma, Brandeis József, Tolnay Béla, Gorianz Doro, Mihai Emil, Stumpfoll Lila, Muntean Mihály, Faragó Lajos, Cornea Alma.

Főbe lölte magát egy leány, mert nem tudott beletörödni abba, hogy kedvesével szakítson

Temesvár, szept. 5.

P o l l á k László iparművész két hónap előtt megismerkedett F r o n e a Rozália huszonnyolc éves kézimunka festőnővel és csakhamar szerelmi viszony fejlődött ki közöttük. Pollák László időközben a sok munkától idegbeteg lett és nyugalomra volt szüksége, amiért is szeretne volna a viszonyt végéig szakítani.

A leány ebbe bele is egyezett, de aztán meggondolta magát és kijelentette, hogy nem tud Pollák nélkül élni.

Közben az iparművész állapota egyre súlyosbodott úgyannyira, hogy öngyilkossági gondolatokkal kezdett foglalkozni. Kedden este Fronea Rozália elment Pollák Lászlónak az Arany-esikó szállodában levő lakására és újra kérte, hogy ne hagyja el, mert kü-

Schronk Ilonka, Jankovici Etília, Moldovan Olga, Sancula Károly és Dipert Tádé.

Városi villanytelep: Miklósi Kornél dr. igazgató, Kárrász Rezső, Ciuceu Vazul mérnök, Bohuniczky Ferenc, Catona Viktor, Radoiu Arzén, Vasilescu Demeter, Grubics Lajos.

Villamos vasut: Miklósi Kornél dr. igazgató, Kovács Ferenc, Dehelean Demeter mérnök, Tóth Lajos, Müller József, Corcosa Péter, Giugiu János, Wiener Ferenc, Jovanovici Aurél, Radivoiu Demeter.

Gázgyár: Steiner Károly igazgató, Stanciu György mérnök, Balda Sándor, Strom Antal, Lederer Antal.

Mozgóképszínház: Biraescu György igazgató, Vuia Sándor, Petenti János, Becker Blanca.

Tejközpont: Cristian György, Keilbach József, Petrovici Szilvia.

Téglagyár: Pomuti Tivadar igazgató, Hus Hugó.

lönben öngyilkos lesz. Végre abban állapodtak meg, hogy együtt lesznek öngyilkosok. A leány arra kérte Pollákot, hogy kísérje el a nagybátyjához, Fronea detektivhez, akinek a lakásáról észrevétel nélkül elhozza majd annak szolgálati revolverét. Ez sikerült is neki, azután együtt mentek vasorázni, majd este tizenegy óra tájban elmentek az Arany-esikó szállodába Pollák László lakására. Ott hat bucsulevelet írtak, utána pedig lefekték azzal az elhatározással, hogy a kétfős öngyilkosságot reggel hajtják végre. Mikor reggel felébredtek, Pollák kérte a leányt, hogy adja neki oda a revolvert, hogy magát fobelője, azonban a leány ezt megtagadta és azt mondta, hogy maradjanak inkább tovább életben. Pollák ebbe beleegyezett, majd felöltözött, aztán ki-

ment az udvarra, hogy egy kanecében mozdóvizet vigyen be a szobába. Éppen a vízvezetéknel állott, amikor szobájában revolverlövés hallatszott. Beszaladt és az ágyon fekvő véres fejű eszméletlenül talált Fronea Rozáliát. Azonnal telefonált a mentőknek és a rendőrségnek.

A mentők megállapították, hogy a golyó a leány jobb halántékán, hatolt a fejbe, azonban irányt változtatott és megakadt.

Csimeiczky Imre rendőrkomiszárus, aki a helyszínén megjelent, Fronea Rozáliát nem tudta kihallgatni, hanem intézkedett, hogy a kórházba szállítsák. A leány állapota súlyos, de nem életveszélyes.

Izgat a magyarok ellen az Universul

Temesvár, szeptember 6.

Az Universul folytatja támadásait az erdélyi magyarság ellen és legújabb cikkében irredentizmussal vádol mindenkit, aki nem román. Különösen a katolikus főpapok ellen kel ki és azt írja hogy ezek ápolói és szervezői az erdélyi irredenta mozgalomnak. Vádolja a magyarországi egyetemeket is, hogy ezek volnának főfészekai a romániai irredenta akcióknak és erélyes rendszabályokat sürget. Nagyon esodáljuk, hogy éppen az igazságügyminiszter lapja ir ilyeneket, amelynek pedig mégis legalább némileg kellene igyekeznie elfogulatlannak és igazságosnak lennie. A magunk részéről nem tudunk semmiféle irredenta mozgalomról, de ha az igazságügyminiszter úgy véli, hogy van, akkor ne vádaskodjék lapjában, hanem utasítsa a bírói fórumokat, hogy a bűnösök ellen haladéktalanul járjanak el. Azt hisszük, hogy a miniszter ur ezt meg is tenné, ha bizonyítékaik lennének. Miután azonban ilyenek nincsenek és nem is lehetnek, hát a dolog könnyebb végét veszi és — vádaskodik.

Bánatos özvegy lett a vig özvegyből, mert becsapták

Temesvár, szeptember 6.

K o v á c s Flóra harminc esztendőös özvegyasszony, aki a Vörös-csárda telepen lakik, megunta az özvegyiséget és férfi után nézett. Megismerkedett Vászics István kocsisal és elhatározták, hogy közös háztartásra lépnek. Az asszony kocsiját és lovát — amely férjétől maradt rá — vitte bele a közös háztartásba, Vászics pedig egy huszezer leies váltót adott biztosítás gyanánt az asszonynak. De a tervezett boldogságból nem lett semmi. Vászicsnak a kocsiával és lóval fuvarokát kellett volna vállalnia, ehelyett azonban napestig a kocsmák előtt állt a kocsit, Vászics pedig az ivóban mulatott. Egy nap aztán eladta a kocsi és a lovat, az árát pedig elmulatolta. Az asszony erre összeveszett vele és kikérgette a lakásból. Azután előszedte a váltót és peresíteni akarta azt, hogy így megtérüljön kocsijának és lovának az értéke. Ekkor kiderült, hogy Vászics Istvánnak a rajta levő gnyáján kívül se földön, sem égen semmiféle vagyona nincsen. Kovács Flóra a vig özvegyből bánatos özvegygé lett meyeesé elment a rendőrségre és ott család miatt tett feljelentést Vászics István ellen. Feljelentését arra állapítja, hogy Vászics becsapta őt, amikor az értéketlen váltót adta neki. Vászicsot beidézték a rendőrségre, hogy kihallgassák.

1-2 szobás házak heti és havi Kardostelep részletfizetésre eladók Telef.: 11-03 intézőségénél

Hirek

A rendőr

ott állott a bázisai vágány közelében és közönyösen nézte, hogyan torpan nap meg sorban a legkülönbözőbb járművek a leeresztett sorompó előtt. Autók, hintók, parasztszekerek, biciklik, motorkerékpárok tucatjával gyülekeztek a sorompó mindkét oldalán, mintha utcaforgalmi kongresszust akarnának tartani. Az egyik motor kerékpár a gyalogjáróhoz állott közel. Puffogatója nyitva volt és abból nem csak vigan durrogott ki a hang, hanem vastag felhőben szállott belőle a füst is. A járókelők — azaz, az állva állók — egyike szólta a rendőrnek:

— Nézze nyitva van a motorkerékpár puffogója.

— Persze, hogy nyitva áll.

— De zaj és füst jön ki belőle.

— Hát muszáj neki valahol kijönni.

— De azaj és füst itt most kellemetlen. Mondja meg a motorosnak, hogy zárja el a puffogatóját.

Holnap

— Ma az megveszi, akkor nem tud menni.

— Rendelet van, hogy a városban a motorkerékpároknak nem szabad nyitott puffogatóval menni.

— Hát aki a rendelet csinálta, az nem ért a motorkerékpárhoz, mert ha becsukja a puffogatót, akkor nem tud menni.

— Hallja, a rendeletet a rendőrprefektus adta ki.

— Hát akkor ő sem ért a motorkerékpárhoz.

— De én mondom magának, hogy a motorkerékpár csukott puffogatóval is tud menni.

— Hát akkor az ur sem ért hozzá.

Szerencsére a vonat elrobogott, a sorompót felnyitották, a sok jármű a nyitott puffogós motorkerékpárral együtt eltávozott és a meddő vita a rendőrrel véget ért.

En.

— **Kisasszony napja.** A keresztény egyház szombaton, szeptember 8-án ünnepli Kisasszony napját. Ez a nap egyházi ünnep és a templomokban délelőtt fél tízkor ünnepi nagymisek lesznek. Ezen a napon újságok nem jelennek meg és az üzletek csak délelőtt tarthatók nyitva. Másnap, szeptember 9-én, mint Kisasszony napja utáni első vasárnapon ünnepi a kereszténység Mária nevenapját.

— **A Magyar Párt szervező gyűlése.** A Magyar Párt temestorontali tagozatának vezetősége vasárnap, szeptember 9-én a nagyszentmiklósi járás hat községében tart szervező üléseket. Ezek a községek a következők: Porgány, Pusztakeresztur, Obéba, Obessenyő, Bolgártelep és Valkány.

— **Venizelosz beteg.** Athénból jelentik: Venizelosz miniszterelnök súlyosan megbetegedett. Görögországban néhány hét óta tropikus láz járványa dühög és a miniszterelnök is megkapta a betegséget. Betegségének híre nagy izgalmat keltett politikai körökben és a tőzsdén is, ahol az összes értékek zuhanni kezdtek. Újabb jelentés szerint Venizelosz állapota válságosra fordult. Feleségét táviratilag hazarendelték Párisból.

— **A Déli Hírlap Budapestén állandóan olvasható a Park-szálloda kávéházában, VIII. Baross-tér 10.**

— **Elkészült a zombolyai román paplak.** Miután a zombolyai román lelkésznek nem volt lakása, a község már régebben elhatározta, hogy a pap részére házat épít. A munkálatok meg is kezdődtek a Csekonics-parkban és azok most befejeződtek. A lelkész a lakást nemsokára el is foglalja már. A zombolyai görög keleti hívőknek nincsen templomuk és az istentiszteleteket eddig a Csekonics-kastély egyik nagytermében tartották, amelyet erre a célra átalakítottak. Mozgalom indult meg, hogy a községben román templomot is építsenek. Azt remélik, hogy a megye és község támogatásával sikerülni fog a templomot is rövidesen felépíteni.

— **Ujkisoda magyarsága a magyar diákokért.** A Magyar Párt Ujkisodai altagozata vasárnap, szeptember 9-én a Papp-féle vendéglőben nagyszabású nyári mulatságot rendez, amelynek jövedelmét a Bukarestben tanuló szegény magyar diákok segélyezésére fordítja. A mulatság már délután három órakor kezdődik nagyszabású hangversennyel. Este nyolc órakor válogatott műsorral estély lesz, amelynek megnyitóját Németh Kálmán a Magyar Párt vármegyei tagozatának alelnöke mondja. A műsor után

a színházban

hajnali három óráig tartó tánc következik. Beléptidij személyenként huszonöt le, három személyes családjeggyel hatvan le.

— **Cantor rendőrlégénységi parancsnok gyász.** Súlyos csapás érte Cantor Antalt, a temesvári rendőrlégénység parancsnokát. Kilenc esztendőös leánya, Cantor Dudus, három nap előtt torokgyulladásban megbetegedett és a leggonoszabb orvosi kezelés ellenére meghalt. Temetése tegnap volt a mehalai gyászházából. Crelian rendőrprefektus a rendőrség nevében koszorút helyeztetett a kis koporsóra.

— **Elfogták Balán büntársát.** Brassóból jelentik: A nagyszabasi rendőrség elfogott egy Stieger József nevű soffit, aki gyilkosság gyanúja alatt volt vizsgálati fogságban, de a fogságból sikerült megszöknie. Azt hiszik, hogy Stieger összeköttetésben áll Balán haramia bandájával és ő volt az, aki néhány nap előtt egy társaságot a bandita karjai közé vitt.

— **Konyhaberendezések,** alpakka evőeszközök, asztali tárgyak, lakásdíszítési cikkek, leszállított áron kaphatók Scherter Ottó vaskereskedésében, Timisoara, Belváros.

— **Weisz Feodor dr. temetése.** Hécsből érkezett jelentés szerint Weisz Feodor dr. temetése kedden délután ment végbe a Bécs közelében levő Hinterbrühlben. Ugyanabban a temetőben nyugszik Weisz Feodornak évek előtt elhalt anyja is. Számos Bécsben tartózkodó temesvári és a bécsi orvosi kar több tagja is résztvevett a temetésben.

— **Nem merik Bokanovszky anyját értesíteni.** Párisból jelentik: A napok előtt szerencsétlenül járt Bokanovszky francia kereskedelemügyi miniszter tragikus haláláról édesanyját még mindig nem merték értesíteni. Az idősebb nő súlyosan megbetegedett és attól félnek, hogy a lesújtó hír válságos lehetne állapotára.

— **A pénzügyigazgatót nem szabad bírálni.** Bukarestből jelentik: Románban Sripca a pénzügyigazgató, aki olyan kiméretlenül hajtotta be az adókat, hogy az a lakosság körében a legnagyobb elkeseredést váltotta ki. Ennek az elkeseredésnek Sorbanu, a Gazeta Romanului szerkesztője több cikkben adott kifejezést, amelyekben maró szatírával bírálta Sripca működését. A pénzügyigazgató erre feljelentette az újságírókat, akik kíváncsian várják az ügyészség lépéseit ebben az ügyben, vajjon tényleg izgatásnak minősíthető-e az, ha egy újságíró a közérdekében teljesíti kötelességét és bírálni meri egyes funkcionáriusok nyilvános ténykedéseit.

— **Nemzetközi sakkverseny.** Budapestről jelentik: Szeptember huszadikán kezdődik a budapesti nemzetközi sakkverseny, amelyen Capablanca, Spielmann, Kmooh, Steiner és Vidmar is résztvesznek.

Zebra

— **Tíz éves szatir.** Bukarestből jelentik: Solinski Pál sorokai gazda tíz éves fia tegnap szomszédjuknak négy éves kis lányával játszadozott. Mikor egyedül maradt a lakásban a leánykával, felhasználta az alkalmat és merényletet követett el a gyermek ellen. A tíz éves szatirt javító intézetbe viszik.

— **Oceánrepülőnek is kell utlevél.** Párisból jelentik: Az oceánrepülő Levine lemondott azon szándékáról, hogy Franciaországból repülőgépen tegye meg az utat Amerikába és ezért hajóra akart szállni. Elindulását azonban nagy bonyadalmak előzték meg. A rendőrség ugyanis Levint és Acostát letartóztatta, a repülőgépet pedig lefoglalta, mert nem volt utlevelük. Levine nagynehezen előkötörasztta utlevelét, mire szabadon engedték és még elérte a hajót, amikor már a horgonyokat kezdték felszedni, Acostát azonban továbbra is felügyelet alatt tartják és a repülőgépet lepecsételték.

— **Lelkész megvert egy állomásfőnököt.** Bukarestből jelentik: Balocsei, Carbunesti állomás főnöke feljelentést tett Barbici Aurél görög keleti lelkész ellen, hogy az őt az állomás bokszerrel megverte. Feljelentésében azt állítja, hogy ez nem az első eset, mert a lelkész már mászor is súlyosan megtámadta őt. A vizsgálat megindult.

— **Lezuhant repülőgép.** New Yorkból jelentik: A Great Salt légi forgalmi társaság egyik gépe Pocatello város fölött lezuhant és nyolc utasa a helyszínén szörnyethalt.

— **Loptak, hogy kenyeret vehessenek.** Dimitrovics Sebestyén mázoló és Juhász Béla kőműves tavasszal a város tulajdonát képező gyárvárosi Hatházról leloptak ezer lei értékű bádagesövet és azt száz leierért eladták. A rendőrség nemsokára letartóztatta őket és a bíróság elé kerültek. A törvényszék mindkettőt hathat havi fogságra ítélte, ami ellen fellebbeztek. Az ítélet tábla tegnap tárgyalta az ügyet. A két vádlott a lopást beismerte, de azzal védekeztek, hogy már régen munka nélkül voltak és a száz leien kenyeret vásároltak. A tábla a büntetésüket öt-öt hónapra szállította le és két-két hónapot a vizsgálati fogságból beszámított. Az elítéltek ebben megnyugodtak.

— **Új feljelentés a Nationala-ügynökség ellen címen megirtuk,** hogy Szalpoter Fülöp aradi kávé nyolcezer lei előleget adott a Nationala-ügynökségnek, hogy ez kabaréműsört szerződtessen. A feljelentés szerint a Nationala sem az ígért programot nem szállította, de a kapott előleget sem fizette vissza. Rabinovici Konstantin a Nationala nevében kijelentette, hogy az előlegből háromezer leit Budapestre utalt át egy kabaréművésznek, ötezer leit pedig a bukaresti Paulmann-színházi ügynökségnek tagok szerződtetése céljából. A szerződtetés meg is történt, de akkor

Rátkaival

Szalpeter a terminus megváltoztatását kérte, ami nem volt lehetséges, mire a tagok máshova szerződtek. Az így legrosszabb esetben polgári pert tárgyát képezhetné.

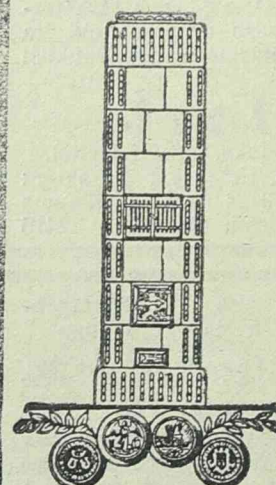
— **Nyilvános teológiai előadás.** E hó 8-án, szombaton este fél hét órai kezdettel, a Városi Zeneiskola nagytermében Rosu Szilviusz beszámolót tart az ideai vilákkongresszusról, melyen 42 különböző országból több mint 2500 résztvevő gyűlt össze, hogy a hinduy, Krishnamurtinak, a «Világtanítónak» bölcsességét hallgassák. Belépés díjtalan.

Műhelymegnyitás

Szíves tudomásra hozom hogy Timisoara-Gyárváros, Buziási utca 5. sz. a. mechanikai, autogén hegesztő és gépjavitó műhelyt nyitottam és átvezem az összes szakmába vágó munkákat a legmesszebbmenő garancia mellett. Kiváló tisztelettel Antalescu.

Pucher András Cserépkályahagyár

Timisoara-Iosefin
Strada I. C. Bratianu No. 6
Józsefváros, Uri-utca.

Állandó nagy raktár
Cserépkályha és kandallókban
Tűzhely és tűzhelycsempék
fehér és különböző más színekben
Fayence-falburkolati lapok
Keramik-padlólapok
Chamottetégla és 2358
Chamottetiszt.

Lapárusítók

magas jutalékkal felvételnek

Szt. György-tér 4.

Próhirdetések

Alkalmazás

Elektrotechnikai szakember üzleti alkalmazottnak azonnali lépésre kerestetik. Személyes ajánlatok Konkoly céghez, I., Börze-u. 3. (2579)

Fiatalnő, erős, egészséges, fizikailag felvétetik. Dom-tér 8, I. 6. Eiffelhaus. (3027)

Allást keres

Magbízható háztartásvezető, a háztartás minden ágában jártas, baromfi-nyésztéshez ért, jól főz, hosszú zonyitvánnyal állást keres, magányos urhoz vagy idősebb házaspárhoz, vidékre is megy. Cim: özv. Fejérmény, II. ker. Iskola u 7 (2578)

Fiatalos segéd több évi praxissal azonnali belépésre állást keres. Címeket kérek a kiadóba. (6000)

Sebezhető nő gyermek mellé vagy gondnokságnak állást keres, III. ker. Könyves utca Vilmos u 9, házmesternél.

Adás-vétel

Érdemes lámpa és hálószoba csillár jókarban, jutányos áron sürgősen eladó. Cim a kiadóban. (2192)

Állapotban levő férfi és női ruhák eladó. Cim a kiadóban. (5629)

Fiatalnő, antik íróasztal széket antik szalon asztalt megvételre keressék Címeket „Biedermeier“ jelölésére a kiadóba kerék. (6001)

Érdemes eladó! Két ház egyenként eladó. Cim: II. ker., Pacsirta-u. 14. (2514)

Érdemes mekkoci jó állapotban olcsón eladó III. ker., Tiroli u. 68. (2582)

Érdemes teljes szobabutor szép rézágynal eladó Cim a kiadóhivatalban. (2583)

Érdemes új épület három szoba és melléképítményekkel. Érdeklődni III. ker., Kereztér 2 ajtó 11. (2587)

Érdemes vágy (bezercei magvavaló) vagonkocsikban és kisebb tételekben is eladó. Előjegyzéseket már most elfogad Stóhr János Vadászterdei utca 6, (2591)

Érdemes hat hengeres Oilmobil, kevesen futott autó 145.000 leiert eladó. Cim Gúrasa, Jenőherceg utca 6.

Lakás

Érdemes különbejárású szoba a Bevásárló közepén kiadó. Érdeklődni, Könyvesváros, Hunyady ut 35, I. em. Erdővárosban

Érdemes ház! Kis családhoz berbeadó szobák, több évre is. Érdeklődni Ujváros, Szege ut 28. (2584)

Érdemes szobás ház kiadó Snapföld III. ker. 93. (585)

Érdemes önálló épült ház, két lakással szoba, konyha kamara okt. I. em. eladó Bővebbet III. ker. Temető utca 34. (2588)

Érdemes önbejárású 2 ágyas butorozott szoba külön konyhával, esetleg butorozott nékül azonnali kiadó. Cim: Könyvesváros, Tiroli-u 69. (598)

Különféle

Érdemes „Taxi” társulat keresek. Állásukat „Taxi” jellegre a kiadóhivatalban. (2566)

Érdemes diák, teljes ellátásra felvétetik, szigorahánzáat, esetleg korrupciót. Cim a kiadóban. (2552)

Érdemes ellátást kereshet 1-2 fiatal család. Gondos felügyelet. Széles a zsidó liceumban. Cim: Erdőváros, Hunyady utca 3. (600)

Érdemes iskolai gyermek teljes ellátást kereshet. Érdeklődni Bulev. Carol I. em. az udvarban. (2573)

Érdemes több diákok teljes ellátással felvétetik. Cim: Dózsa-u. 19. Czuk-nál.

Királynő és kalandor

A Déli Hirlap eredeti regénye

Írta: Félégyházi András

(Folytatás.)

75

(Utánnomás tilos.)

— Iván, ne nézz rám azokkal a rettenetes szemekkel. Ne nézz rám, Iván! Magaddal akarsz vinni?

Ajultan rogyott össze.

Ottó von Braunschweig intézkedett, hogy a királynőt a szobájába szállítsák és orvosokat hívjanak hozzá.

Azután parancsot adott, hogy a két hullát is elvigyék.

Kerzikovszkij Ivánról azt hitte, hogy az lázadó és megtámadta a királynőt, hogy meggyilkolja. Más-különből százados létére nem mert volna egy tábornokkal szembeállani.

Csak azután tudta meg, hogy a királynő férjét ölte meg a párbajban.

Hamarosan megtudta azt is, hogy voltaképpen a királynő tetszésére eslekedett ezzel.

Mégis jelentkezett ezredesénél és elmondotta a párbaj lefolyását.

— Egyelőre szíveskedjék szobájában maradni, százados ur, — felelte a jelentésre az ezredes, aki szintén nem tudta meg, hogy az esetnek mi lesz a következménye.

A királynő csak késő este tért magához ájulásából. Mikor fölült, végig-simította sápadt arcát.

Az orvos, aki egy percre sem mozdult el mellőle jelentette, hogy a miniszterelnök már hatszor érdeklődött, hogy jöhet-e kihallgatásra.

A királynő intott, hogy igen, mire az orvos kiment és a miniszterelnök jött be helyette.

Hosszu tanácskozás kezdődött a királynő és a miniszterelnök között. Mikor aztán a miniszterelnök távozott a királynő betegszobájából, azonnal a miniszterelnökségre ment, ahol már várakoztak rá a kabinet többi tagja, és azonnal minisztertanácsot tartottak.

Másnap reggel a miniszterelnökségi sajtóiroda a következő kommunikét küldte el az összes lapoknak:

— Kerzikovszkij Iván, a királynő öfelségének férje halálos balesetnek esett áldozatul. Rádió útján értesítette felséges hitvesét hogy a holdban van és ma délután látogatására érkezik rakétarepülőgéppel. A királynő a hírvétele után a jelzett érkezési időpontban a parkba ment, hogy lássa a rakétarepülőgépet. Egyszerre hullócsillag tűnt föl az égen, amely egyre lejjebb ereszkedett. Mikor már közel volt a földhöz, akkor látni lehetett, hogy az nem hullócsillag, hanem rakétarepülőgép. Ami azután történt, pillanatok alatt játszódott le. A rakétarepülőgép már olyan közel volt a konak lapos tetejéhez, amelyen ki kellett volna kötnie, hogy csak néhány méter választotta el attól. Ugyanakkor látni lehetett azonban, hogy óriási lángok csapnak ki a gépből, egy emberi test esik ki abból, a rakétarepülőgép pedig hirtelen székeléssel újra fölfelé emelkedett és nemsokára teljesen eltűnt a nézők szeme elől. A királynő kíséretében

levő urak a konak tetejére futottak, hogy megnézzék, nem történt-e baja Kerzikovszkij urnak. Mert azzal a konak tisztában volt, hogy a rakétarepülőgépből kibukott test csakis a királynő férje lehetett. Esméletlen állapotban találták. Orvost hívtak, aki magához térítette, Kerzikovszkij Iván akkor halk hangon elmondta, hogy közel a leszálláshoz elvesztette a gép fölött az uralmat és idegességében az ellenkező hajtóerő ekszplózió csapját rántotta meg. Az eközben olyan erővel történt, hogy őt kivetette a gépből. A gép azonban a téves fogás miatt újra fölfelé szállott. Kerzikovszkij aztán újra elvesztette eszméletét és nemsokára a királynő burokjában, ahová már előbb szállították volt, feléges feleége karjai között kilehelte lelkét. Temetése nagy pompával az állam költségén fog végbemenni.

Néhány óra múlva, alig hogy ez a kommuniké megjelent a lapokban, a kormány hivatalos távirati irodájában egy második kommunikét is adott ki. Ez így hangzott:

— Rodrigó spanyol herceg, aki hetek óta mint vendég Karilliában tartózkodik, autókirándulást tett Bogumilskájába. Visszafelé az autó fokozott sebességgel hajtott és egy kanyarulatnál nekihajtott egy sziklának majd attól visszapatpanva nagy ivben beleesett az út másik oldalán tártongó szakadékba. A herceg, aki maga volt az autón, szörnyethalt. Holttestét ma éjszaka hozzák Karillgrádba.

A herceg hullája a konak egyik melléképületében volt és csak az éjszaka folyamán szállították át a spanyol konzulátus házába, ahol föl-ravatalozták.

Hogy az egész dráma hogyan folyt le, azt azokon kívül, akik szemtanúi voltak, nem tudta meg senki. Azoknak pedig meg kellett esküdniük hogy nem szólnak senkinek egy szót sem.

Az újságok nagy cikkekből paréntáltak a Kerzikovszkij Ivánt, akiről megírták, hogy milyen sokat tett a király nép érdekében. Hogy a király hibája mellett tényleg csak a királylokra gondolt, azt maga Kerzikovszkij bizonyította be. Halála ugyanis jelentkezett az egyik közjegyző és jelentette, hogy Kerzikovszkij végrendelete, amelyet a királynővel való esküvője előtti napon készített, nála van. A végrendeletet a kormány tagjainak jelenlétében hivatalosan felbontották és akkor kiderült, hogy Kerzikovszkij mennyire rajongott népeért.

Minden vagyonát, úgy a Földön, mint pedig a Holdban, tömördek pénzét és számlálhatatlan sok részvényét és egyéb értékpapírját mind Karilliára hagyta. Pontosan sorolta fel egész vagyonát és megjelölte annak a rendeltetését is. Egyetemek, iskolák, tudományos intézetek és ki-erletek, muzeumok létesítésére, kulturális, közegészségi és jóléti intézmények életre hívására hagyta vagyonát. Külön óriási alapot rendelt arra a célra, hogy az olyan emberek jutalmazására szolgáljon, akik a légi közlekedési eszközök tökéletesítésében érnek el sikereket. Határozottan kijelentette, hogy e tekintetben nem szabad különbséget tenni az egyes nemzetek fiai között, mert a rakétarepülőgépen most is néhány óra alatt a Holdba lehet repülni. Azért azt akarja, hogy ez az alap nemzetközi célokat szolgáljon, mert a légi járművek is nemzetközi célokat szolgálnak.

(Folyt. köv.)

A közel jövőben megjelenik

és az egész országban eladásra kerül

Nagyrománia hivatalos

„Menetrendje“

„MERSUL TRENURILOR“ officios

az

„ACCELERATUL“

C. F. R. menetjegyiroda

Bukuresti, Calea Grivitei 130. kiadásában.

A leghatásosabb füzet a bánáti ipar és kereskedelem céljaira. Temesvári Képviselelnk „MERCUR“ hirdetési iroda, Temesvár, I. Seminárium-bérpalota. Telefon 4-66. 2506

Lakások! Poloska, rovar, patkányirtás nehézzáral (garantálva) portalanítás, parkettgyalás, surolás, kefézés „Ruvini“ intézet Erdőváros, Püspök utca 5. Telefon 75. (Pinkerton). (2570)

Vadászterdó egyetlen kirándulohelye a Stóhr fele kiváló nyári vendéglő. (Vadászterdei utca 6). Hűdög és meleg ételek! Sajáttermésű kiváló borok. Személyes vezetés! (2589)

Keresek elszámolásra, bérbe Vendéglőt.

II. Magyar utca 17, Tályai, ügynökök díjaztatnak. (2591)

Déli Hírlap

1928 SZEPTEMBER 7

LEGUJABB

IV. ÉVF. 209. SZAM

Öt milliárdot örökölt egy temesvári banktisztviselő Amerikában elhalt rokona után

Temesvár, szeptember 6.

Prodanovics Gyula, a Temesvári Első Takarékpénztár főtisztviselője, két hét előtt még nyári szabadságát élvezte Boksánban és egy esztendő fáradtságát pihente ki, amikor egy újsághír teljesen kiforgatta nyugalmából. Az újsághír arról szól, hogy Amerikában, Oregon állam Kentucky területében hetvennyolc éves korában

meghalt egy farmer, akinek semmiféle hozzátartozója nem maradt és aki nagykiterjedésű földeket, erdőket, mezőgazdasági felszerelést és bankbetéteket hagyott hátra.

A farmer neve Prodanovics György volt. Az újsághír továbbá elmondta azt is, hogy miután három esztendőn keresztül nem sikerült a farmernek semmiféle örökösét kinyomozni, minden vagyonát pénzé tételek és a pénz — kerek harminc millió dollárt — elhelyezték az amerikai nemzeti bankban. A híradás még megemlítette azt is, hogy az amerikai kormány — miután megállapította, hogy Prodanovics György az egykori Délmagyarországból vándorolt ki Amerikába — megkereste a jugoszláv kormányt, hogy Prodanovics rokonai után kutasson.

A hír olvasása méltán izgatta fel Prodanovics Gyulát, mert emlékezett rá, hogy nagyatyja, néhai Prodanovics Ignác gyakran emlegette, hogy unokaöccse, Prodanovics György Amerikába vándorolt ki, ahol földet szerzett és jelentős vagyona tett szert.

Prodanovics Ignác levelezett is az unokaöccsével, azonban amikor az előbbi elhalt, akkor Prodanovics György levelei elmaradtak és az összeköttetést európai rokonjaival teljesen megszakította. Prodanovics Gyula a hír elolvasása után azonnal visszatért Temesvárra, mert meg volt róla győződve, hogy az örökösök nélkül elhalt dúsgazdag farmer neki egyenes apai ágon rokona. Táviratilag kérdést intézett egy kentuckyi

közjegyzőhöz az elhalt Prodanovics György személyi adataira vonatkozólag és már meg is kapta a választ, amely tudatja Prodanovics György születési helyét és így a rokonkapcsolat kétségtelenül beigazolódott. Prodanovics a válasz birtokában összeszedte valamennyi bizonyítékait, hogy rokona az elhalt Prodanovics Györgynek és így a millió örökség igényjogosultja. Az örökség érdekében már meg is tette a szükséges lépéseket és pedig a diplomácia útján.

Az összes iratokat eljuttatta Bukaresztbe a külügyminiszteriumhoz, amely viszont az amerikai követéssel lép érintkezésbe, ez pedig megteszi a további szükséges lépéseket Amerikában.

Remélhető, hogy néhány hónap múlva Prodanovics Gyula — aki különben nemsokára személyesen is kintazik Amerikába — birtokába jut a harminc millió dolláros örökségnek, amely román valutában öt milliárd leinek felel meg.

Két részeg testvér annyira megvert egy bérkocsist, hogy a szerencsétlen ember meghalt

Kolozsvár, szept. 6.

A kolozsvári rendőrség tegnap délután letartóztatta Cipeiganu György hivatalnokot és József nevű bátyját. A két Cipeiganu kedden este részegen felült Vig Márton bérkocsijára és hazahajtottak árkádpusztai lakásukra. Amikor megérkeztek, vitájuk támadt a bérkocsissal, mert a viteldíjat sokallották. A két fivér eleinte szidalmazni kezdte a kocsist, majd botokkal nekiestek és véresre verték. A szerencsétlen embert ezután eszméletlen állapotban betették saját kocsijába és a lovakat megindították.

A kocsis elindult és egy Ferenc József-uti rendőr vette észre a kocsis nélkül haladó bérkocsit. A rendőr megállította a lovakat és ekkor észrevette a kocsiban még mindig eszméletlenül fekvő Vig Mártont. A sebesült embert bezárástották a kórházba, ahol csak annyi ereje volt még, hogy elmondta a történeteket és éjfélután egy órakeresztben szenvedett sérülések következtében meghalt. A rendőrség reggelre beidézte a két fivért, akik azzal védekeztek, hogy az egész véres esetre nem emlékeznek vissza.

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 3'15'50 Párisban 16'60

Temesvári magánárfolyamok 1928 szeptember 6-án reggel:

(A Kereskedelmi és Gazdasági Bank devizaosztályának árfolyamai.)

Minden pénznem mellett három számjegy áll. Ezek közül az első átutalást jelent pénzben, a második áruban a harmadik bankjegyet közepkurzusn.

Angol font: 803'00—804'00—805'00—, dollár: 165'00—165'25—164'50
dinár: 2'89—külföldi, 2'89'5 belföldi, 2'88 effect, hollandi forint: 66'10
66'30—66'30, francia frank: 6'45—6'46—5'50, olasz lira: 8'65—8'68—8'70
cseh kor.: 4'89—4'89'5—4'90, német márka: 39'30—39'35—39'40, osztrák
schilling: 23'23—23'26—23'30, magyar pengő: 28'75—28'78—28'90, svájci
frank: 31'76—31'78—31'80.

Rátkai pénteken este fellép Zebrafranciabóhozatban a városi színházban

Temesvárot

Jegyek rendes helyárak mellett már válthatók a nappali pénztárnál

Iskolai kiadó: VARNAY ELEMER dr.

Nyomatott a »HELICON« Bányai Nyomda Részvénytársaságánál Timisoara